

STAPPENPLAN BEÏNVLOEDING LOKALE POLITIEK

Hieronder wordt stapsgewijs toegelicht hoe logopedisten de politiek in hun gemeente zelf kunnen benaderen en beïnvloeden. De gemeente heeft namelijk een steeds belangrijker rol in het organiseren en verlenen van zorg aan haar inwoners. Politici en ambtenaren bepalen dus deels waar wel of niet in geïnvesteerd wordt. In specifieke zin wordt ingegaan op de casus decentralisatie Jeugdzorg.

In algemene zin is het goed om te beseffen dat 'de lokale politiek' niet bestaat. In elke gemeente is er een andere cultuur, is er een ander college van Burgemeester en Wethouders en is de samenstelling van de gemeenteraad anders. Politiek in een stad is wezenlijk anders dan in een dorp. Bovendien spelen sommige onderwerpen in de ene gemeenteraad enorm, terwijl ze elders nauwelijks aandacht krijgen. Toch zijn er gemene delers en principes om rekening mee te houden als je besluitvorming in de lokale politiek wilt beïnvloeden.

Stap 1: Bepaal je boodschap

Definieer allereerst duidelijk en afgekaderd wat je gedaan wilt krijgen. Welke rol speel je zelf? Wat verwacht je van anderen? Heb je oplossingen voor een gesignaleerd probleem? Wat kan de gemeente doen aan jouw probleem? Bedenk dat de ontvanger van de boodschap vaak niet zo goed ingevoerd is in de materie als jijzelf. Hou het dus simpel.

Stap 2: Bepaal wie je wilt benaderen

Er zijn in en rondom de politiek diverse aanspreekpunten:

- De ambtenaren
- De wethouders
- De gemeenteraad
- De gemeenteraadsfracties
- De gemeenteraadsleden
- Lokale media

Hoe kaart ik mijn probleem aan?

Stelregel is dat je eerst je probleem of oplossing aankaart bij de verantwoordelijke ambtenaren. Zij bereiden besluitvorming voor het College van Burgemeester en Wethouders voor en kunnen dus het probleem aankaarten of helpen bij het oplossen van problemen. Voor sommige besluitvorming is ook een gemeenteraadsbesluit nodig. Als het niet lukt om een onderwerp of oplossing aan te kaarten bij ambtenaren. Dan kan je ook aankloppen bij een gemeenteraadslid, raadsfractie of de voltallige gemeenteraad.

Als je weet dat een bepaald raadslid of een bepaalde fractie erg begaan is met een bepaald dossier, kan het nuttig zijn eerst alleen die personen informatie te geven voordat andere leden van de gemeenteraad geïnformeerd worden. Politici willen zich namelijk graag inzetten om maatschappelijke problemen op te lossen. Alleen willen zij daarbij ook laten zien aan de kiezer dat het dankzij hun inspanningen tot een oplossing komt.

Waar vind ik adressen van ambtenaren en politici?

Ambtenaren benader je door te bellen met de gemeente in je woonplaats en te vragen naar de beleidsambtenaar die belast is met een bepaalde kwestie. Enige volhardendheid plus een goed voorbereid verhaal helpen om bij de juiste persoon uit te komen.

E-mailadressen en/of telefoonnummers van gemeenteraadsleden zijn vaak op internet te vinden via de site van de gemeente of via de website van de (lokale) partij. Vaak staat daar ook vermeld over welke onderwerpen (portefeuille) een raadslid gaat.

Stap 3: Bepaal hoe je diegene wilt benaderen

Voor het verkondigen van boodschappen zijn diverse manieren en instrumenten. Deze zijn in algemene zin onder te verdelen in formeel en informeel, vergeet daarbij de lokale media niet:

Informeel

Een effectieve manier om een onderwerp onder de aandacht te brengen bij de lokale politiek is het bijwonen van een fractievergadering van een politieke partij. Veel fracties nodigen met enige regelmaat maatschappelijke organisaties uit om met elkaar over zaken van gedachten te wisselen. Een verzoek om kennis te maken en (prangende) zaken te bespreken wordt vaak gehonoreerd en biedt veel mogelijkheden om problemen hoger op de politieke agenda te krijgen.

Ook wethouders spreken bij de voorbereiding van beleidsstukken met regelmaat met maatschappelijke partners. Wethouders zijn vaak iets minder benaderbaar dan gemeenteraadsleden, maar proberen kan altijd. Goed onderbouwde verzoeken om met hen over een onderwerp te spreken leiden vaak tot een gesprek.

Lokale media: Redacties van lokale kranten zoeken vaak naar kopij voor hun volgende editie. Een interessant persbericht / voorgeschreven artikel, of een aanbod om geïnterviewd te worden zal daarom vaak met instemming begroet worden. Lokale politici lezen lokale kranten zeer goed en het is dus een goede manier om enige druk te zetten achter een bepaald onderwerp.

Formeel

Colleges en Gemeenteraden krijgen met regelmaat brieven (meestal in de vorm van een e-mail) van maatschappelijke organisaties. Deze brieven worden, wanneer ze door een raadslid als interessant worden aangemerkt, besproken tijdens de gemeenteraadsvergadering. Als een brief tijdig wordt gestuurd, de inhoud op orde is en voldoende lokaal toegesneden, leidt een brief aan de gemeenteraad vaak tot nadere discussie.

Een ander instrument is het inspreken tijdens een gemeenteraadsvergadering of commissievergadering. Deze manier is een optie wanneer niet gereageerd wordt op een brief of op een verzoek tot een gesprek, maar meestal niet geschikt als eerste benadering. Het leidt immers zelden tot een constructieve dialoog. Een voordeel is wel dat er vaak journalisten op de tribune zitten, die mogelijk geïnteresseerd zijn in de inspraakboodschap.

Stap 4: Bepaal wanneer je diegene wilt benaderen

In algemene zin is het raadzaam om zo vroeg mogelijk je boodschap te verkondigen. We maken vaak mee dat mensen zich als 'inspreker' tijdens de gemeenteraadsvergadering over een bepaald onderwerp voor het eerst melden met kritiek of opmerkingen. Dat is te laat. De fracties hebben al vergaderd over het onderwerp en hun standpunt ingenomen, de raadsleden die het woord voeren hebben hun bijdrage al voorbereid en vaak uitgeschreven.

Stap 5: Zoek medestanders

Als een enkele logopedist kritiek of een voorstel heeft, komt de urgentie vaak minder goed naar voren dan wanneer de boodschap vanuit meerdere hoeken of personen komt. Bedenk daarom goed welke personen of organisaties dezelfde belangen hebben en bezie of er samengewerkt kan worden. Dus wellicht kan samenwerking gezocht worden met collega's uit de regio. Of met fysiotherapeuten als ze met hetzelfde probleem in de regio kampen. Misschien merken basisscholen wel hetzelfde probleem, vanuit een andere verantwoordelijkheid etc. Kortom, smeed coalities. Bedenk daarbij ook welke organisaties juist een tegengesteld belang hebben. Zullen zij een tegenreactie op touw zetten? Zul je hun argumenten goed kunnen weerleggen?

Stap 6: Koester relaties en doe aan nazorg

Als blijkt dat een partij, een wethouder, een ambtenaar, journalist of raadslid begaan is met je belang of geïnteresseerd is je boodschap is het goed de relatie te onderhouden, zonder daarbij te 'klef' te worden. Blijf diegene regelmatig informeel informeren over voortgang en nieuwsfeiten. Hij zal ambassadeur van je goede zaak blijven.

Casus decentralisatie Jeugd

Als voorbeeld van een mogelijk effectieve benadering van lokale politiek zullen we ingaan op de casus decentralisatie Jeugd. Er is veel onzekerheid over hoe zaken uitpakken. Logopedisten kunnen een grote rol spelen bij de toeleiding richting de juiste jeugdhulp, als het gaat om taalontwikkeling en taalstoornissen.

Hoewel in Den Haag hierover op dit moment nog veel besloten wordt, door de staatssecretaris, door de Tweede Kamer,, zullen gemeenten en gemeenteraden hier straks knopen over door moeten hakken om jeugdzorg op lokaal niveau goed te regelen. Het idee is namelijk dat de gemeente straks bepaalt hoe de zorg voor de jeugd er uit gaat zien.

Stand van zaken decentralisatie Jeugd:

- Er is nog veel onzeker. Met name op het gebied van budgetten.
- Het is complexe materie. Voor de verantwoordelijk wethouders en ambtenaren die er dagelijks mee bezig zijn, dus zeker voor raadsleden.
- In veel gemeenten zijn de verantwoordelijk wethouders met hun collega's in de regio aan de slag geweest om te komen tot een Regionaal Transitie Arrangement (RTA), gemeenteraden staan, hoewel ze zorgen hebben, vooralsnog veelal behoorlijk aan de zijlijn.

Stap 1: Bepaal je boodschap

Stel, je wilt als logopedist een rol krijgen bij goede toeleiding naar jeugdhulp in de gedecentraliseerde jeugdzorg. Je wilt namelijk als expert op het gebied van taal- en spraakstoornissen dat kinderen met deze problemen de goede diagnose krijgen en de juiste zorg ontvangen.

De boodschap kan dan zijn: "Er gaat veel gebeuren bij de decentralisatie Jeugdzorg. Gemeenten krijgen een grote verantwoordelijkheid om de juiste zorg voor een kwetsbare groep, namelijk kinderen goed te regelen. Wij als logopedisten maken ons zorgen dat kinderen in onze gemeente straks niet de goede zorg ontvangen omdat goed diagnosticeren heel moeilijk is. Er moet door de gemeenteraad goed worden nagedacht hoe we die toeleiding lokaal gaan vormgeven. Daarom roepen wij met klem op om een breed zorgteam, waarin ook specialistische kennis (zoals jeugdpsychiatrie, logopedie, etc) vertegenwoordigd is, samen te stellen om de toeleiding in goede banen te leiden. Dat team zou ook een rol moeten krijgen bij het uitvoeren van preventieve taken vanuit de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Een goede aansluiting tussen gedecentraliseerde jeugdhulp en JGZ is immers cruciaal"

Stap 2: Bepaal wie je wilt benaderen

Bij wie wil je deze boodschap kwijt? Heeft het college een beleidsstuk/visienota in voorbereiding over het uitvoeren van de toeleidingstaak? Of is dat stuk al geschreven en staat het al op de raadsagenda?

Afhankelijk van de lokale situatie moet je bepalen of je, je boodschap het beste eerst bij een ambtenaar/ een wethouder kunt neerleggen of dat het tijd raadsfracties te benaderen met het verzoek eens te spreken over dit onderwerp.

Stap 3: Bepaal hoe je hen wilt benaderen

Een informele manier is altijd te prefereren boven een formele en boven het spelen via de media. Op die manier blijft er namelijk ruimte voor het gesprek. Via de media zijn de standpunten al direct bepaald en is het vervolgens moeilijker om tot oplossingen te komen. Merk je dat men geen interesse heeft in een gesprek, dan kan een formele brief in dit geval de tweede stap zijn.

Stap 4: Bepaal wanneer je diegene benaderen

Nu is een prima moment. De Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd is vorige week met het eindrapport over de RTA's gekomen en dat is breed uitgemeten in de media. Het onderwerp is nu actueel en gemeenten zijn bezig met de uitwerking van lokale toepassingen.

Stap 5: Smeed coalities

Het is bekend dat jeugdpsychiaters bijvoorbeeld dezelfde zorgen hebben als logopedisten. Zal de toeleiding wel goed gaan? Zoek elkaar op, en trek samen op met de eenduidige boodschap: zorg voor voldoende specialistische kennis in de lokale toeleidingsarrangementen.

Stap 6: Nazorg en houdt contacten warm

Logisch, maar houd mensen op de hoogte van ontwikkelingen, ook als ze positief zijn.